Digitális Állampolgárként elektronikusan aláírta:
MELEGHEGYI TAMÁS JÓZSEF

A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Doktori iskola tudományos fokozat megítélésének dokumentációs, szakmai és ellenőrzési hiányosságai

Vélemény megfogalmazása és etikai valamint szakmai eljárás kérése a fokozatszerzés folyamatának és dokumentálásának, az ellenőrzések hiányának, valamint ezek alapján a fokozat megítélésének tárgyában

Ókovács Szilveszter DLA fokozatszerzési eljárása
A közadatigénylésre kapott eredeti dokumentumok alapján

Tartalomjegyzék

1. A vizsgálat tárgya és módszere 3
2. Rendszerszintű megállapítások 4
3. A feltárt hiányosságok dokumentumonként 5
4. Összefoglaló táblázat 12
5. A hiányosságok következményei 13
6. Utólagos felülvizsgálat, ellenőrzések és minőségbiztosítási garanciák beépítésének kérése 14

1. A vizsgálat tárgya és módszere

Ez a véleménydolgozat nem a disszertáció, nem a tézis és nem a mesterműszakmai-tartalmi véleményezését, értékelését kívánja adni, – azt egy külön dokumentumban megírtam – hanem a fokozatszerzés teljes dokumentációjának hiányosságait és ellentmondásait mutatja be. A vélemények megfogalmazása, a megállapítások kizárólag a közadatigénylésre megkapott eredeti dokumentumokon alapulnak; minden állítás e dokumentumok szövegéből, rovataiból és formai jellemzőiből következik.

A dokumentáció vizsgálata során megállapítható, hogy nem egyedi, alkalmi hibákról van szó. A feltárt hiányosságok rendszerszintűek: ugyanazon kötelező tartalmi és formai elemek hiányoznak több, egymástól független dokumentumból, és az ellenőrzés nyoma – a fokozatszerzési folyamat egyetlen szakaszában sem – mutatható ki. **A fokozatszerzés dokumentációja ennek megfelelően alkalmatlan arra, hogy egy tudományos fokozat odaítélésének jogszerűségét, szakmai megalapozottságát és ellenőrizhetőségét bizonyítsa.**

A feltárt hibák nem írhatók a jelölt terhére, bár a tartalmi hibák sorára, a hiányosságokra a jelölt is felhívhatta volna a figyelmet a folyamat során. A dokumentáció vezetése, a jegyzőkönyvek kitöltése, az iktatás, a formai szabályok betartatása és a folyamat dokumentált kontrollja a doktori iskola, illetve a fokozatszerzési eljárásban közreműködő testületek feladata és felelőssége. A hiányosságok ezért elsősorban a doktori iskola működését, belső ellenőrzési mechanizmusait és eljárásrendjét minősítik.

A megállapítások dokumentumonkénti rendszerezése az alábbi fejezetekben olvasható. Az egyes tételeknél a dokumentum megnevezése, a feltárt hiányosság és – ahol az eljárásrendből egyértelműen megállapítható – a hiányosság következménye szerepel.

2. Rendszerszintű megállapítások

A dokumentáció egészét négy visszatérő, rendszerszintű hiba jellemzi. Ezek nem egymástól függetlenül, hanem együttesen értelmezendők.

2.1. **Az ellenőrzés teljes hiánya.** Az eljárás egyetlen szakaszában sem lelhető fel nyoma annak, hogy a doktori iskola, a bizottság vagy bármely szervezeti egység a beérkező dokumentumok tartalmi és formai megfelelőségét vizsgálta volna. Hiányos, kitöltetlen, aláírás és azonosítás nélküli dokumentumok alapján folytatódott a fokozatszerzés.

2.2. **Az iktatás és az azonosíthatóság hiánya.** Több, a fokozatszerzés érdemi szakaszát rögzítő dokumentum iktatószám, indexálás vagy bármely egyedi azonosító nélkül került kiállításra. Az ilyen irat visszakereshetetlen, hitelessége és keletkezési ideje utólag nem igazolható.

2.3. **A kötelező rovatok és mellékletek kitöltetlensége.** A nyomtatványok rendelkezésre álló rovatai (hallgatói azonosító, témavezető neve és oktatói azonosítója, abszolutórium dátuma, mellékletek jegyzéke) üresen maradtak, és ezt az állapotot az eljárás ellenőrzés nélkül elfogadta.

2.4. **A tartalmi elvárások sérülése.** Azokban a dokumentumokban, amelyeknek az értékelés alapjául kell szolgálniuk, a legfontosabb fejezetek üresen maradtak, illetve olyan formulázásokat tartalmaznak, amelyek sem a jelölt teljesítményéről, sem a bizottság mérlegeléséről nem adnak számot.

A fentiek együttes következménye, hogy a **fokozatszerzés dokumentációja nem alkalmas a folyamat rekonstruálására**. Utólag nem állapítható meg, hogy a döntéseket milyen szakmai mérlegelés előzte meg, milyen indokok alapján születtek, és hogy az eljárás megfelelt-e a doktori iskola saját szabályzatának.

3. A feltárt hiányosságok dokumentumonként

3.1. DLA komplex vizsga jegyzőkönyv — Előadóművészet (2022. január 4.)

- A dokumentum keltezése 2022. január 4., rajta kézi iktatószám szerepel.
- A „Vizsgázó adatai” fejezetben a hallgatói azonosító nincs kitöltve.
- A témavezető neve nincs kitöltve, oktatói azonosítója nincs kitöltve.
- A három anonim értékelői lapon – elvileg egymástól független, titkos pontozás keretében – mindhárom értékelő a Művészeti rész értékelésére ugyanazt az értéket választotta az 1–100-as skálán: 80 pontot.

A harmadik pont kapcsán nem állítom, hogy a független, titkos és anonim pontozás előírása sérült. Azt azonban rögzítem, hogy annak a valószínűsége, hogy három személy egy 1–100-as skálán, önálló döntés alapján ugyanazt az értéket válassza, rendkívül alacsony: 1:0,000001, azaz egy az egymillióhoz. Ez önmagában nem bizonyíték, de indokolttá teszi annak vizsgálatát, hogy a pontozás valóban függetlenül és titkosan történt-e.

A jelenség ugyanakkor pontosan illeszkedik a tudományos fokozat odaítélése és a doktori iskola működése során tapasztalt, dokumentált mintázatba: az eljárás érdemi szakaszaiban ismétlődően elmarad az önálló, dokumentált mérlegelés, és helyette formális, sőt esetenként azonos tartalmú dokumentumok keletkeznek.

3.2. Kreditelismerési kérelem (2022. február 8.)

- A 2022. február 8-i keltezésű dokumentum iktatásra sem került.
- Oldalszámozást nem tartalmaz.
- A dokumentum tárgyát nem jelöli meg.

- A dokumentum a tárgy megjelölése helyett magát a szerzőt jegyzi „ÉNEK PROGRAM EGYÉNI DOKTORANDUSZA”-ként.

A dokumentum nyelvezete és tartalmi színvonala nem felel meg annak, ami egy tudományos fokozatszerzési eljárásban benyújtott, érdemi elbírálásra szánt kérelemtől elvárható. A szöveg konyhanyelven íródott, és a benne foglaltak alapján nem állapítható meg pontosan, hogy a szerző milyen jogcímen és milyen körben kéri a kreditek elismerését. Az alábbi részlet az eredeti szövegből származik:

„Abban reménykedem, hogy a meglehetősen szerteágazó, de a bemutatott módon a klasszikus zenére, azon belül is az operára, dalművésztre vonatkozó (?) eddigi életpályám megítélhetővé teszi a kreditek elismerését, a TELJES GŐZZEL a disszertáció és a hangverseny felé fordulást.”

A dokumentumban felsorolt elemek szinte egyetlen olyan tételt, hivatkozást vagy eredményt sem tartalmaznak, amely bármely, operaénekesként felsőfokú végzettséget szerzett művész önéletrajzában ne szerepelhetne – néhány kivételtől eltekintve. A felsorolásból kiolvasható tételek például:

- 13 éves korában beiratják trombita szakra.
- 1984–1988 között, 15 éves korától négy éven keresztül „emelt óraszámban oroszt tanultam”.
- „Szigetszentmiklósi zeneiskolában helyettesítés”.
- „Rövidebb zenei tárgyú írások százai”.
- Számos politikai kiadványban és digitális felületen történő megjelenés.

A fentiek alapján fel kell tenni a kérdést: ez a dokumentum hogyan szolgálhatott alapul a szabadon választható 120 kredit „indoklás nélküli” elismerésének? A doktori iskola döntését sem a kérelem tartalma, sem annak színvonala nem támasztja alá, és a döntéshez fűzött indokolás hiányában a kreditek elismerése utólag nem is vizsgálható.

3.3. Kreditelemismerési határozat (2022. március 3.)

- A dokumentumnak van iktatószáma.
- Elismer 120 kreditet.
- Az indokolás maga az indokolás hiánya: a határozat szerint nem ad indokolást, mert a kérelemnek „egészében helyt ad”.

A jelölt az elbírálás időpontjában semmilyen kiemelkedő művészi – különösen énekművészi – tevékenységet nem tudott felmutatni. Egy zeneművészeti tudományos fokozat megítéléséhez az „indoklás nélküli indoklás” eljárásjogilag és szakmailag egyaránt szokatlan, és ellehetetleníti a döntés érdemi felülvizsgálatát.

A kiegészítő adatigénylés részeként bekértem a jelölt által beadott kérelem részletes tartalmát. Ez alapján megállapítható, hogy a doktori iskola vezetője a 120 kredit megítélésének indokolását nem tartotta fontosnak – azaz a döntés indokolásának elmaradása nem adminisztratív hiba, hanem tudatos eljárás volt.

3.4. DLA műhelyvita-jegyzőkönyv (2022. április 1.)

- A dokumentumnak van iktatószáma.

A műhelyvita a fokozatszerzés egyik legfontosabb lépése; a jegyzőkönyv az eljárás során kialakított szakmai álláspont elsődleges rögzítése. A jelen dokumentum ezt a funkcióját nem tölti be.

- Az „A műhelyvitában elhangzott vélemények összefoglalása (hozzászólók feltűntetésével)” fejezet – amely az értékelés alapját képezi – teljesen üresen maradt. Egy üres, kipontozott oldal.
- Az „A bizottság összefoglaló értékelése (vélemény a beadott disszertációtervezetről és a műhelyvitáról, esetleges változtatási javaslatok stb.)” fejezet gyakorlatilag semmilyen érdemi megjegyzést, értékelést nem tartalmaz! Ez a kiemelten fontos értékelési bekezdés mindössze a „zsurnalisztikus elemek kiiktatandóak”, „150 oldalt ne haladja meg”, „tartalomjegyzék felépítése jó” megjegyzésből áll.

- A „Műhelyvita végső értékelése” rovatban bekarikázva a következő szöveg olvasható: „A bizottság a disszertációtervezetet a jegyzőkönyvben szereplő változtatásokkal elfogadásra ajánlja.” A „jegyzőkönyvben szereplő változtatások” tehát nem mások, mint: ne legyen zsurnalisztikus, és ne legyen hosszú.
- A dokumentumban nyoma sincs annak, hogy a jelölt az előre megkapott és feltett kérdések bármelyikére válaszolt-e volna, és annak sem, hogy a bizottság e válaszokat hogyan értékelte.

A jegyzőkönyv tartalmi, érdemi elvárásainak semmiben nem felel meg; értékelhetetlen és elfogadhatatlan dokumentum. Ha a doktori iskolában megfelelő kontrollok működtek volna, a fokozatszerzési folyamatot ezen a ponton meg kellett volna állítani, új műhelyvitára kötelezve a jelöltet, egyidejűleg felhívva a bíráló bizottságot arra, hogy a műhelyvita előírásait és dokumentálásának szabályait tartsa be. Minderre nem került sor: a hiányos jegyzőkönyv alapján az eljárás tovább folyt.

3.5. A doktori védési eljárás indítására irányuló kérelem (2022. április 26.)

- A dokumentumnak nincs iktatószáma, és nincs más egyedi azonosítója sem.
- Az abszolutórium dátuma nincs kitöltve.
- A kötelező „Mellékletek” rovat nincs kitöltve.

A védési eljárás megindításáról döntő kérelem esetében az azonosíthatóság és a kötelező mellékletek megléte nem formai kényelem kérdése: ezek biztosítják, hogy a kérelem elbírálása előtt ellenőrizhető legyen, az eljárás feltételei teljesülnek-e. E dokumentum esetében ez az ellenőrzés nem történt meg, illetve annak nyoma nem maradt.

3.6. DLA fokozatszerzési jegyzőkönyv (2022. október 17.)

- A dokumentumnak van iktatószáma.
- A keltezése 2022. október 17.

Ez az egyetlen olyan dokumentum az eljárás érdemi szakaszában, amely mind az azonosítást, mind a keltezést tekintve megfelelő. Önmagában azonban a jegyzőkönyv nem pótolja azoknak a dokumentumoknak a hiányait, amelyeken a döntés alapult.

3.7. DLA védési protokoll

- A dokumentumnak nincs iktatószáma.
- A dátumok hiányoznak.

A védési protokoll sem tartalmi, sem formai szempontból nem felel meg a tudományos fokozat megszerzésének eljárásában minimálisan elvárható követelményeknek. A dokumentum megközelítőleg 99 %-ban előre megírt szövegből, és számos más, korábbi dokumentumból átmásolt részből áll; az átvett részeknél még arra sem vették a fáradtságot, hogy az adott védéshez módosítsák, illetve javítsák.

Az előre megírt, részemre is megküldött dokumentumból származó részlet:

„A bizottság nagyra értékelte Ókovács Szilveszter feladatválasztását, ami tökéletes összhangban állt disszertációjának témájával. Zeneileg jól felépített intellektuális előadást hallottunk. Illúziókeltő volt az interpretáció, annak ellenére, hogy a jelölt nem a napi énekesi-előadói gyakorlatból érkezett."

Ennek az „illúziónak" egyelőre nyoma veszett, mivel a Mestermű koncert hanganyaga „technikai probléma" miatt nem elérhető. Az előre megírt, sablonos szöveg használata önmagában is alkalmas arra, hogy hiteltelenítse a védés dokumentálását: nem állapítható meg, hogy a bizottság a konkrét védésen valóban a dokumentumban rögzített értékelést alakította-e ki, vagy a szöveg a védést megelőzően, illetve attól függetlenül keletkezett.

A nyilvános védés jegyzőkönyvéről azt az információt kaptam, hogy azt az adatgazda részemre „megküldte"; a dokumentum – vélhetően nem szándékosan – a Zeneakadémia válaszához mégsem lett csatolva. Ennek

következtében a nyilvános védés lefolytatása dokumentáltan nem igazolt, ami a fokozatszerzési eljárás egészének jogszerűségét érinti.

3.8. Opponensi vélemények

- Az opponensi vélemények iktatás nélkül kerültek kiállításra.
- Sem formai, sem tartalmi minimumfeltételeknek nem felelnek meg, és tovább szaporítják az iktatás nélküli, szabálytalan dokumentumok számát.

Az opponensi vélemény a fokozatszerzés egyik legfontosabb szakmai kontrollja. Ha e dokumentumok azonosítás nélkül, formai és tartalmi minimumok teljesítése nélkül keletkeznek, akkor az opponensi kontroll maga válik ellenőrizhetetlenné.

3.9. Az opponenseknek adott válaszok

- A válaszok semmilyen beazonosítható módon nem lettek iktatva, illetve indexelve.
- Feltűnő a teljesen eltérő formai szerkezet: más betűtípus, más tördelés, más bekezdésszerkesztés.
- A tartalmi szerkezet is eltérő, holott a válaszoknak elvileg azonos a szerzője, azonos témában és néhány napos eltéréssel készültek.

Az azonos szerzőtől, azonos témában, néhány napon belül készült dokumentumok formai és szerkezeti szempontból ilyen mértékű eltérése érdemi magyarázatot igényel. Külön problémát jelent, hogy a válaszok iktatás és indexálás hiányában nem azonosíthatók, ezért az sem állapítható meg, hogy hány válasz készült, és azok pontosan mikor keletkeztek.

3.10. Kreditigazolás (2026. szeptember 15.)

- A dokumentumnak nincs iktatószáma, és nincs beazonosításra alkalmas indexálása sem.
- A dokumentum 240 kreditet ismer el.
- A 2022-es DLA-megítéléshez kapcsolódóan **2026. szeptember 15-én** készül kreditigazolás, ami önmagában is magyarázatra szorul.

A dokumentum szerinti elismerések:

- „Folyamatos zenei tevékenység” címén 32 kredit, amelyből 24 kredit „munkatapasztalatként”.
- „Doktorkollégium GYAKORLATI JEGYKÉNT” 48 kredit, amelyből 36 kredit „munkatapasztalatként”.
- „Disszertáció konzultáció GYAKORLATI JEGYKÉNT” 40 kredit, amelyből 30 kredit „munkatapasztalat alapján” történő elismerés.

A dokumentum szerint a hallgató képzése „zenei előadóművészet (8 féléves)”, a képzés munkarendje „Nappali”. A dokumentum adatai szerint a 240 kredit gyakorlatilag egyetlen napon, a komplex vizsgán kívül került elismerésre.

A dokumentum záró összegzése a következő adatokat tartalmazza:

- Megszerzett kreditek összesen: 240 – a fentiek szerint jórészt munkatapasztalattal igazolva.
- Elismeréssel megszerzett kredit összesen: 90.
- Dátum: 2026. szeptember 15.

A 240 kredit és a 90 elismeréssel megszerzett kredit viszonya a dokumentumból nem állapítható meg egyértelműen, ahogy az sem, hogy a munkatapasztalatként elismert jogcímeket a doktori iskola milyen alapon mérlegelte, ítélte meg és osztályozta kreditekké. A kreditelismerés alapjául szolgáló munkatapasztalat így ellenőrizhetetlen marad, és nem kapcsolható egyetlen, a hallgatói teljesítményt igazoló dokumentumhoz sem.

4. Összefoglaló táblázat

Az alábbi táblázat az egyes dokumentumok formai és azonosítási állapotát foglalja össze. A „kitöltetlen kötelező rovat” oszlop az adott dokumentumban kitöltetlenül maradt rovatokat jelöli.

Dokumentum (keltezés)	**Iktatószám**	**Kitöltetlen kötelező rovat / hiányzó elem**
DLA komplex vizsga jegyzőkönyv (2022.01.04.)	van (kézi)	hallgatói azonosító; témavezető neve; oktatói azonosító
Kreditelismerési kérelem (2022.02.08.)	nincs	iktatás; oldalszámozás; a dokumentum tárgya
Kreditelemismerési határozat (2022.03.03.)	van	az indokolás
DLA műhelyvita-jegyzőkönyv (2022.04.01.)	van	a vélemények összefoglalása; a bizottság érdemi értékelése
Kérelem a védési eljárás indítására (2022.04.26.)	nincs	abszolutórium dátuma; mellékletek rovat
DLA fokozatszerzési jegyzőkönyv (2022.10.17.)	van	–
DLA védési protokoll	nincs	dátumok; érdemi tartalom (előre megírt szöveg)
Opponensi vélemények	nincs	iktatás; formai és tartalmi minimumok
Válaszok az opponenseknek	nincs	iktatás; indexálás; egységes forma
Nyilvános védés jegyzőkönyve	nincs	a dokumentum nem került csatolásra

Dokumentum (keltezés)	Iktatószám	Kitöltetlen kötelező rovat / hiányzó elem
Kreditigazolás (2026.09.15.)	nincs	iktatás; indexálás; a munkatapasztalat megítélésének alapja

A táblázatból egyértelműen kirajzolódik: a fokozatszerzés érdemi szakaszát rögzítő dokumentumok többsége azonosítás nélkül, vagy kötelező rovatainak kitöltetlensége mellett került kiállításra. Ez nem írható le egyedi mulasztásként; a mulasztás rendszerszintű, és az eljárás ellenőrzésének teljes hiányát jelzi.

5. A hiányosságok következményei

- A fokozatszerzés dokumentációja nem alkalmas a folyamat hiteles rekonstruálására, ezért a tudományos fokozat odaítélésének megalapozottsága utólag nem igazolható.
- A kreditelismerés – a 120 kredittől a munkatapasztalat alapján elismert kreditekig – indokolás és dokumentált mérlegelés nélkül történt, ezért a kredittelje sítmény ellenőrizhetetlen.
- A műhelyvita érdemi értékelésének elmaradása miatt a jelölt a disszertációtervezet szakmai megvitatásának, a bíráló bizottság pedig a valós értékelés dokumentálásának lehetőségét veszítette el.
- A védési protokoll előre megírt, más dokumentumokból átvett tartalma miatt a nyilvános védés lefolytatása és értékelése dokumentáltan nem igazolt.
- Az anonim értékelések azonos pontszáma, valamint az opponensi válaszok azonos szerző melletti eltérő formája és szerkezete olyan körülmények, amelyek érdemi vizsgálatot indokolnak.
- Az iktatás és az azonosíthatóság hiánya miatt az iratok visszakereshetetlenek, keletkezési idejük és hitelességük utólag nem igazolható.

A fentiek alapján a fokozatszerzési eljárás dokumentációja nem felel meg a doktori iskola saját eljárásrendjének és a tudományos fokozatszerzéssel szemben támasztott minimális szakmai követelményeknek. A feltárt hiányosságok olyan súlyúak, hogy érdemi vizsgálat és az eljárásrend felülvizsgálata indokolt.

6. Utólagos felülvizsgálat, ellenőrzések és minőségbiztosítási garanciák beépítésének kérése

A fentiekben bemutatott dokumentációs hiányosságok alapján kérjük a doktori iskola eljárásrendjének és az Ókovács Szilveszter DLA-fokozatszerzésének lefolytatása során keletkezett iratoknak a felülvizsgálatát, valamint annak megválaszolását, hogy

- mely szervezeti egység látta el az egyes dokumentumok tartalmi és formai ellenőrzését;
- milyen alapon történt a 120 kredit, illetőleg a munkatapasztalat alapján elismert kreditek megítélése;
- milyen szabály biztosítja, hogy az anonim értékelések függetlenül és titkosan készüljenek;
- miért nem került sor új műhelyvitára a hiányos jegyzőkönyv alapján; és
- hol található a nyilvános védés jegyzőkönyve, amely a Zeneakadémia válaszához nem lett csatolva.

Továbbá kérjük felülvizsgálatukat és annak alapján tájékoztatásukat arról, hogy ez a számos hiányosság, ellenőrzési, dokumentálási hiba más fokozatszerzéseknél is előfordul-e, ennek, illetve a kontrollok teljes hiányának mi az oka, és hogyan építik be folyamataikba azokat az Egyetem működésétől elvárható minőségbiztosítási folyamatokat, amelyek a jövőben ki tudják zárni az ilyen súlyos rendszerszintű hibák előfordulásának lehetőségét.

Megtisztelő válaszukat várva a véleménydolgozat készítője:

Meleghegyi Tamás József

Budapest, 2026. október hó 22.